

Oszczędzanie energii, racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym środkami finansowymi. Sposoby wsparcia osób ubogich energetycznie.

Katowice, 02.09.2022 r.

www.wfosigw.katowice.pl

PLAN PREZENTACJI

1. **Ubóstwo energetyczne**
2. **CZYSTE POWIETRZE**
3. **CIEPŁE MIESZKANIE**
4. **STOP SMOG**
5. **Ulga termomodernizacyjna**
6. **Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach**
7. **Programy Priorytetowe NFOŚiGW dla osób fizycznych**

UBÓSTWO ENERGETYCZNE

Ubóstwo energetyczne ≠ Ubóstwo ekonomiczne

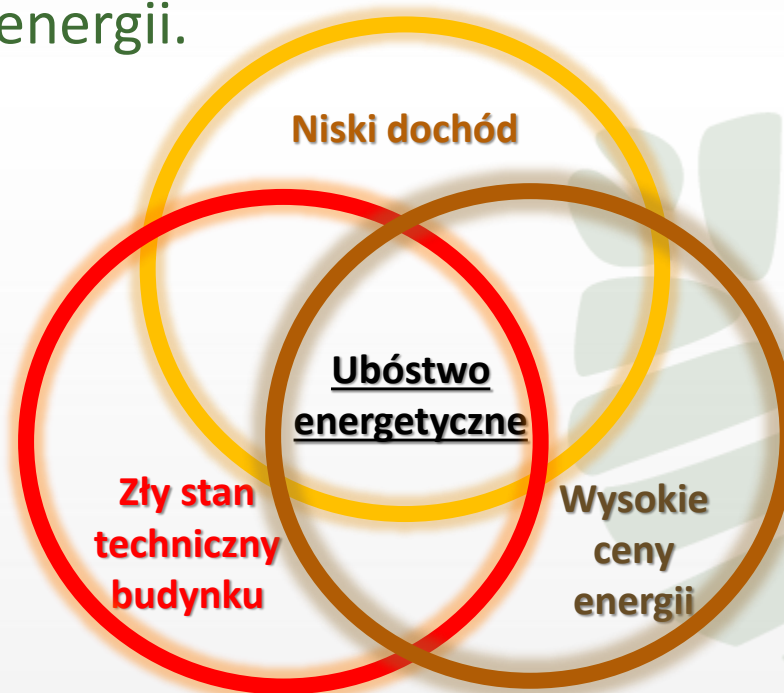
Gospodarstwo domowe jest **ubogie energetycznie**, jeżeli ma trudności w zaspokojeniu swoich **potrzeb energetycznych** z powodu:

- **niskiego dochodu** lub
- **niekorzystnej charakterystyki energetycznej budynku** lub **lokalu mieszkalnego**

UBÓSTWO ENERGETYCZNE

Główne przyczyny ubóstwa energetycznego

- Niskie dochody gospodarstw domowych,
- Niska efektywność energetyczna budynków i urządzeń,
- Nieefektywne korzystanie z energii i urządzeń, złe nawyki,
- Wysokie ceny energii.

UBÓSTWO ENERGETYCZNE

Statystyki

- W 2016 roku ubóstwo energetyczne dotyczyło **12,2%** mieszkańców Polski, czyli **4,6 mln osób**, co stanowi **1,3 mln** gospodarstw domowych.
- Ponad $\frac{3}{4}$ ubogich energetycznie to mieszkańcy wsi i małych miast.
- Co 5 osoba mieszkająca na wsi narażona jest na ubóstwo energetyczne.
- 25% osób ubogich energetycznie to emeryci i renciści.
- 75% ubogich energetycznie to mieszkańcy domów jednorodzinnych.
- 40% ubogich energetycznie mieszkańców budynków wielorodzinnych to mieszkańcy przedwojennych kamienic.

UBÓSTWO ENERGETYCZNE

Ograniczanie skali ubóstwa energetycznego w Polsce –
system wsparcia dla osób fizycznych, w tym ubogich energetycznie

Poziom centralny

Rząd,
NFOŚiGW

Poziom regionalny

WFOŚiGW

Poziom lokalny

Gminy

CZYSTE POWIETRZE

Obsługa Programu

NFOŚiGW, WFOŚiGW, gminy, sektor bankowy

Okres wdrażania

2018–2029

Budżet

103,3 mld zł

CZYSTE POWIETRZE

Cel programu

Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych **jednorodzinnych**

Beneficjenci

Beneficjentem Programu Czyste Powietrze jest osoba fizyczna będąca **właścicielem lub współwłaścicielem** budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą o **dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 100 000 zł.**

CZYSTE POWIETRZE

Działania objęte dotacją

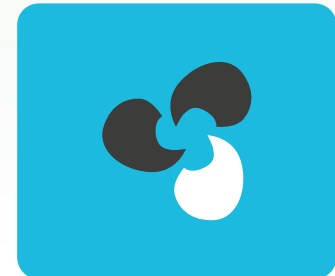
Źródła ciepła

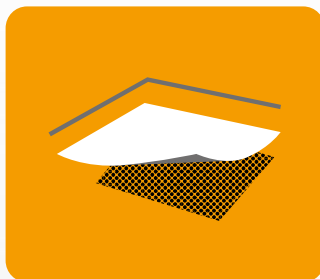
Centralne ogrzewanie
i ciepła woda użytkowa

OZE: mikroinstalacje
fotowoltaiczne
i kolektory słoneczne

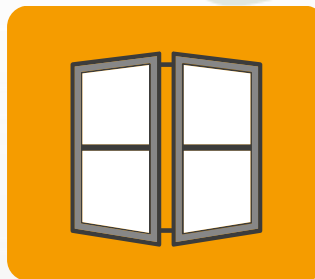
Wentylacja mechaniczna
z odzyskiem ciepła

Strop nad
nieogrzewaną piwnicą,
podłoga na gruncie

Dach lub strop

Stołarka okienna
i drzwiowa

Ściany zewnętrzne oraz wewnętrzne,
oddzielające pomieszczenia ogrzewane
od nieogrzewanych

CZYSTE POWIETRZE

Intensywność dofinansowania – uzależniona od dochodu

3 POZIOMY DOFINANSOWANIA

PODSTAWOWY

– maksymalna
dotacja:
30 000 zł

Roczny dochód
Wnioskodawcy
max. 100 000 zł

PODWYŻSZONY –
maksymalna dotacja:
37 000 zł

Progi dochodowe
(os./msc.):
1564 zł – gosp. wieloos.
2189 zł – gosp. 1-os.

NAJWYŻSZY –
maksymalna dotacja:
69 000 zł

Progi dochodowe
(os./msc.):
900 zł – gosp. wieloos.
1260 zł – gosp. 1-os.

CZYSTE POWIETRZE

KREDYT „CZYSTE POWIETRZE” – ścieżka bankowa

- Dotacja z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego.
- Wniosek o dofinansowanie składany w banku po przyznaniu kredytu.
- Możliwość objęcia kredytów gwarancjami z Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (EFPiG), którym dysponuje Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Dzięki tym gwarancjom, banki kredytujące mogą zaproponować korzystniejsze warunki kredytu przeznaczonego na finansowanie inwestycji zgodnych z programem.
- **Kredyt udzielany z przeznaczeniem wyłącznie na cele zgodne z Programem,** w tym co najmniej w 95% na pokrycie kosztów kwalifikowanych.
- **Aktualna lista banków,** które uruchomiły Kredyt Czyste Powietrze:
<https://czystepowietrze.gov.pl/banki-w-programie/>

CZYSTE POWIETRZE

CZYSTE POWIETRZE PLUS

- od 15.07.2022 r. nowość w Programie Czyste Powietrze - Prefinansowanie do 50 proc. wartości wszystkich prac
- Skierowane do beneficjentów na podwyższonym i najwyższym poziomie dofinansowania
- Zwiększenie o 10 000 zł maksymalnej kwoty dotacji na całe przedsięwzięcie w stosunku do standardowej ścieżki
- **Przyspieszona ścieżka oceny wniosku.** Rozpatrzenie wniosku do 14 dni. Transza zaliczkowa na konto wykonawcy uruchomiona w ciągu dwóch tygodni. Pozostała kwota dotacji wypłacana po rozliczeniu zadania.
- **Wymagane dołączenie** do wniosku podpisanej **umowy z wykonawcą** na realizację określonego zakresu przedsięwzięcia z opcją prefinansowania.

CIEPŁE MIESZKANIE

Obsługa Programu

NFOŚiGW, WFOŚiGW, gminy

Okres wdrażania

2022–2026

Budżet

1,4 mld zł

CIEPŁE MIESZKANIE

Cel programu

Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych **wielorodzinnych**

Beneficjenci

- ✓ Gminy
- ✓ **Beneficjent końcowy:** osoba fizyczna o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 120 000 zł, posiadająca **tytuł prawny** wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania.

CIEPŁE MIESZKANIE

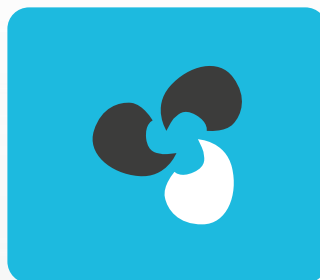
Działania objęte dotacją

Źródła ciepła

Centralne ogrzewanie
i ciepła woda użytkowa

Wentylacja mechaniczna
z odzyskiem ciepła

Stolarka okienna
i drzwiowa

CIEPŁE MIESZKANIE

Intensywność dofinansowania – uzależniona od dochodu

3 POZIOMY DOFINANSOWANIA

PODSTAWOWY

- do **30%/35%*** kosztów kwalifikowanych
- maksymalna dotacja: **15 000 zł/17 500 zł***

Roczny dochód Wnioskodawcy
max. 120 000 zł

PODWYŻSZONY

- do **60%/65%*** kosztów kwalifikowanych
- maksymalna dotacja: **25 000 zł/26900 zł***

Progi dochodowe (os./msc.):
1673 zł – gosp. wieloos.
2342 zł – gosp. 1-os.

NAJWYŻSZY

- do **90%/95%*** kosztów kwalifikowanych
- maksymalna dotacja: **37 500 zł/39 900 zł***

Progi dochodowe (os./msc.):
900 zł – gosp. wieloos.
1260 zł – gosp. 1-os.

***podwyższona** intensywność dofinansowania o **5 p.p.** dla przedsięwzięć realizowanych na terenie gmin, w których w wyniku oceny jakości powietrza w strefach za 2021 r. stwierdzone zostały przekroczenia poziomów zanieczyszczeń

CIEPŁE MIESZKANIE

Informacje organizacyjne

- **I Nabór wniosków** od dnia 21.07.2022 r. do dnia 31.12.2022 r., w zależności od dostępności środków.
- Wnioski składane przez gminy wyłącznie poprzez **Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD)**.
- **Nabór wniosków dla beneficjentów końcowych** prowadzą gminy na swoim terenie, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z WFOŚiGW w Katowicach.
- Gmina zawiera **umowy o dofinansowanie** z beneficjentami końcowymi po przeprowadzeniu naboru i ocenie wniosków o dofinansowanie pod względem spełnienia warunków kwalifikujących do uzyskania dofinansowania w ramach Programu.

STOP SMOG

Obsługa Programu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska, NFOŚiGW

Okres wdrażania

2019–2024

Budżet

do 698 mln zł

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, z późn. zm.)

STOP SMOG

Cel programu

Ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, **w tym w szczególności tych, których członkami są osoby mające prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.**

Wnioskodawca

- Gmina
- Powiat
- Związek międzygminny
- Związek metropolitalny w województwie śląskim

STOP SMOG

Zakres Programu

- ✓ Wymiana lub likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne
- ✓ Termomodernizacja
- ✓ Podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej
- ✓ Zapewnieniu budynkom dostępu do energii z instalacji OZE
- ✓ Zmniejszeniu zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię dostarczaną na potrzeby ich ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej

STOP SMOG

Wysokość dofinansowania

- Dla gmin do 100 tys. mieszkańców do 70% współfinansowania
- Dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców poniżej 70% współfinansowania
- Średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku, a w przypadku budynku o dwóch lokalach – w jednym lokalu, nie może przekroczyć 53000 zł

Okres realizacji przedsięwzięcia

- Do 3 lat od daty zawarcia porozumienia, w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie nie większej niż 2% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy
- Do 4 lat od daty zawarcia porozumienia, w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie większej niż 2% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy

ULGA TERMOMODERNIZACYJNA

Dla kogo?

Ulga przysługuje podatnikowi, który jest właścicielem lub współwłaścicielem istniejącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

Ile?

Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem.

Na co?

Ulga polega na odliczeniu od podstawy obliczenia podatku (przychodów – w przypadku podatku zryczałtowanego) wydatków poniesionych na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w istniejący budynek mieszkalnym jednorodzinnym.

ULGA TERMOMODERNIZACYJNA

- **Dotacje w ramach programu Czyste Powietrze można łączyć z termomodernizacyjną ulgą podatkową, obowiązującą od 1 stycznia 2019 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 2246). W takim przypadku korzyści uzyskane przez Beneficjenta z tytułu obu mechanizmów finansowych wzajemnie się uzupełniają.**
- **W przypadku uzyskiwania korzyści łącznie z dotacji w Programie Czyste Powietrze i ulgi termomodernizacyjnej odliczeniu w ramach ulgi nie podlegają wydatki sfinansowane lub dofinansowane z dotacji lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie ze środków publicznych, a jedynie ta ich część, która nie została dofinansowana.**

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach udziela dofinansowania na podstawie trzech kluczowych dokumentów:

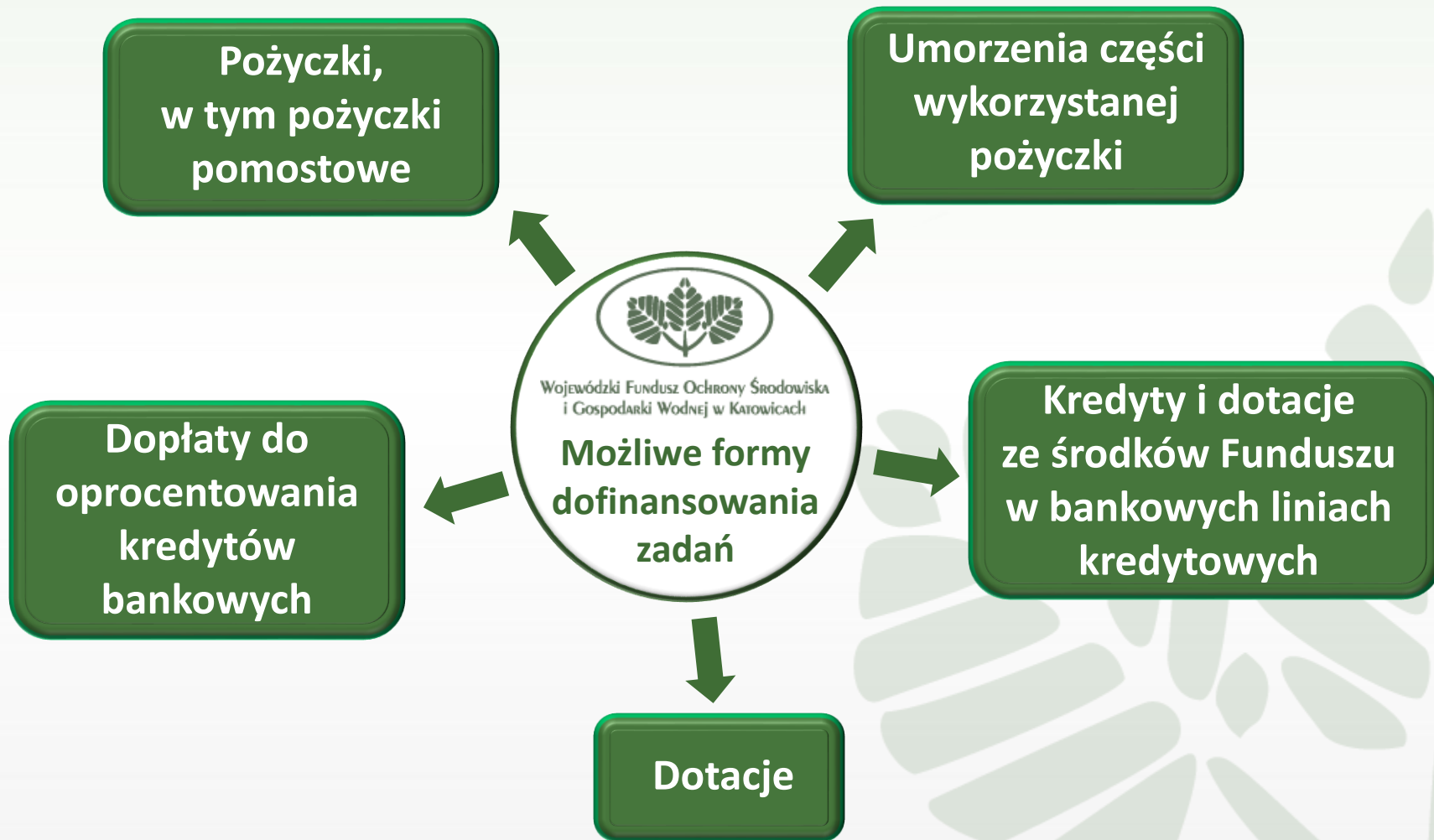
Lista przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania

Zasady udzielania dofinansowania

Kryteriów wyboru finansowanych przedsięwzięć

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Beneficjenci

- jednostki samorządu terytorialnego,
- **wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe,**
- przedsiębiorcy (w tym MŚP),
- stowarzyszenia,
- fundacje,
- **osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,**

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Wybrane priorytetowe kierunki dofinansowania z zakresu ochrony atmosfery

- ✓ Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych.
- ✓ Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie
- ✓ Termoizolacja budynków w zakresie wynikającym z audytu energetycznego
- ✓ Wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Pożyczka umarzalna

- Do 90 % kosztów kwalifikowanych
- Oprocentowanie 0,80 s.r.w.* w stosunku rocznym, lecz nie mniej niż 3%
- Okres spłaty: 4 ÷ 20 lat od wynikającej z umowy daty zakończenia zadania, w tym okres karencji.
- Karencja w spłacie pożyczki nie dłuższa niż 18 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania
- Spłata pożyczki może rozpocząć się nie wcześniej niż 6 miesięcy po terminie zakończenia zadania
- pożyczka umarzalna może być łączona z dotacją ze środków Funduszu udzieloną na realizację tego samego zadania, przy czym łączna wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 90% kosztów kwalifikowanych

* Stopa oprocentowania ustalana jest wskaźnikiem odniesionym do stopy redyskonta weksli obowiązującej w pierwszym dniu miesiąca, w którym zawarto umowę.

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Pożyczka umarzalna

➤ Wysokość umorzenia:

- **10%** wykorzystanej pożyczki, lecz nie więcej niż 0,2 mln zł, bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne
- **30%** wykorzystanej pożyczki, lecz nie więcej niż 2 mln zł, pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty na realizację nowego zadania ekologicznego, zgodnego z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska

➤ Warunki umorzenia:

- Zadanie zrealizowane w terminie i osiągnięte założone efekty rzeczowe i ekologiczne
  - Upłynął okres trwałości zadania i dokonano spłaty co najmniej 50% wykorzystanej pożyczki.
- Uzyskane umorzenie zmniejsza zobowiązania pożyczkobiorcy z tytułu spłaty pożyczki
- Przy podejmowaniu decyzji o umorzeniu części pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania pożyczek obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Pożyczka nieumarzalna

- Do 90 % kosztów kwalifikowanych
- Oprocentowanie 0,40 s.r.w.* w stosunku rocznym lecz nie mniej niż 1,5%
- Okres spłaty: 4 ÷ 20 lat od wynikającej z umowy daty zakończenia zadania, w tym okres karencji.
- Karencja w spłacie pożyczki nie dłuższa niż 18 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania
- Spłata pożyczki może rozpocząć się nie wcześniej niż 6 miesięcy po terminie zakończenia zadania
- pożyczka nieumarzalna, nie może być łączona z dotacją ze środków Funduszu udzieloną na realizację tego samego zadania.

* Stopa oprocentowania ustalana jest wskaźnikiem odniesionym do stopy redyskonta weksli obowiązującej w pierwszym dniu miesiąca, w którym zawarto umowę.

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Dotacje

- **Dotacje do 50% kosztów kwalifikowanych przyznawane są na inwestycje z zakresu ochrony atmosfery (z wyjątkiem budynków mieszkalnych), realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz przez pozostałe jednostki w obiektach użyteczności publicznej wpisanych do rejestru zabytków.**
- W przypadku łączenia w jednym zadaniu dotacji i pożyczki umarzalnej, łączna wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 90% kosztów kwalifikowanych.

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Programy Ograniczenia Emisji (POE)

Zakres rzeczowy:

- wymiana źródeł ciepła* na bardziej ekologiczne,
- wykonanie lub modernizacja instalacji c.o.,
- termoizolacja obiektów,
- zabudowa instalacji solarnych i fotowoltaicznych.

Decyzję o zakresie Programu ograniczenia emisji podejmuje Gmina, która określa go mając na uwadze potrzeby i możliwości swoich mieszkańców

*Dla wniosków złożonych po 01.01.2022 r. finansowaniu nie podlega wykonanie kotłowni węglowych.

Środki krajowe WFOŚiGW w Katowicach

Programy Ograniczenia Emisji (POE)

Zasady wdrożenia programu :

- identyfikacja potrzeb i możliwości (w tym finansowych) mieszkańców poprzez przeprowadzenie, np. ankietyzacji lokalnej społeczności,
- opracowanie Programu ograniczenia emisji, będącego częścią funkcjonującego w gminie Programu Ochrony Środowiska lub opracowanie innego programu regulującego gospodarkę energetyczną gminy (np. Program Gospodarki Niskoemisyjnej), którego część stanowi Program ograniczenia emisji,
- przyjęcie Programu do realizacji przez Radę Gminy (uchwała Rady Gminy),
- sporządzenie i złożenie do Funduszu wniosku o dofinansowanie realizacji Programu ograniczenia emisji.

Forma dofinansowania: pożyczka umarzalna/nieumarzalna

Programy Priorytetowe NFOŚIGW dla osób fizycznych

- ✓ **Agroenergia** - zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym (fotowoltaika, elektrownie wiatrowe, pompy ciepła, magazyny energii, biogazownie rolnicze, małe elektrownie wodne)
- ✓ **Mój Prąd** – fotowoltaika, magazyny ciepła, magazyny energii, systemy zarządzania energią w budynkach mieszkalnych
- ✓ **Moje Ciepło** – pompy ciepła w nowych budynkach jednorodzinnych
- ✓ **Mój Elektryk** - wsparcie zakupu pojazdów zeroemisyjnych
- ✓ ....

Informacje o trwających naborach: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/>

Dziękuję za uwagę

**Wojewódzki Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Katowicach**

ul. Plebiscytowa 19
40-035 Katowice

tel. 32 60 32 200

e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl

www.wfosigw.katowice.pl